

Barnhälsovård under Covid 19 pandemin

I februari 2021 uppdaterades nationella rekommendationer för barnhälsovården. Barnhälsovårdens nationella program bör följas i så stor utsträckning som möjligt. I nuvarande läge med fortsatt stor smittspridning i samhället och begynnande vaccinationer kan det fortsatt bli nödvändigt med tillfälliga prioriteringar. Hur dessa prioriteringar kan göras finns beskrivet på Rikshandboken. Personal inom barnhälsovården kan behöva vara behjälpliga med

vaccination till vuxna men barnhälsovårdens tillgänglighet och grunduppdrag måste beaktas. Barnhälsovården har även fortsättningsvis en mycket viktig roll i att följa barn och familjer, ge stöd och möta föräldrars oro och frågor. I dag är många familjer isolerade och vi ser tecken på att fler barn riskerar att fara illa, ett exempel är att anmälningarna till socialtjänst har ökat. Barnhälsovården har ett ansvar att upptäcka och stödja dessa barn.
[Rikshandboken](#)

På gång i Barnhälsovården

**Introduktion enskilt
föräldrasamtal**
27/4 kl. 8.30-16.30
Heldag
Digitalt via Skype

**Fördjupning enskilt
föräldrasamtal**
7/9 och 15/9
kl. 8.30-16.30
Två heldagar
Mio min Mio,
Dockanhuset Växjö

Barnrätt i praktiken
7/10 kl. 13-16.30
eller
25/10 kl. 8.30-12.00
Halvdagsutbildning
Mio min Mio,
Dockanhuset Växjö

Barnhälsovårdsdag
23/11 kl. 8.30-16.30
eller
29/11 kl. 8.30-16.30
Heldagsutbildning
Bolmen,
Regionhuset Växjö

Höftledsundersökning

Det finns en nyskriven rutin angående höftledsinstabilitet. Vid upptäckt instabilitet vid första teambesöket inom barnhälsovården, vid 4 veckors ålder, skrivs remiss till ortoped. Om barnet är äldre än 2

månader skickas istället röntgenremiss med frågeställning *normal-utvecklade höfter?* innan eventuell remiss till ortoped.
[Medicinsk riktlinje](#)

Introduktion av gluten

Livsmedelsverket har uppdaterat rådet om introduktion av mat innehållande gluten till barn under ett år. Det nya rådet är att börja med små mängder och öka mängden långsamt oavsett vid vilken ålder

introduktionen sker. Genomgång av den samlade forskningen visar att mängden gluten kan påverka risken för att utveckla celiaki men tidpunkten när barnet börjar äta gluten spelar mindre roll.

Utbildningsplan för personal inom BHV finns på [hemsidan](#)

ANSVARIGA UTGIVARE

Helena Nyström, Anna Noryd
Barnhälsovårdssamordnare
E-post: helena.nystrom@kronoberg.se
Tel: 0709-84 49 87
E-post: anna.noryd@kronoberg.se
Tel. 0470-58 65 13

Ida Peterson -Schmidt
Barnhälsovårdsöverläkare
E-post: ida.a.petersson@kronoberg.se
Tel: 0470-58 35 43, 0790-67 51 04

Digitala föräldragrupper

En nationell utvecklingsgrupp inom barnhälsovården har tagit fram ett föräldragrupsmaterial som går bra att använda digitalt.

De finns olika teman som kan användas i valfri ordningsföljd. Power Point presentationerna är framtagna för att underlätta strukturen för BHV-sjuksköterskor som har digitala föräldragrupper under pandemin. Presentationerna innehåller inspelade ljudfiler med en introduktion till varje tema, baserade på texterna i metodstöds-kompendiet. Som gruppleddare kan man välja att spela upp ljudfilen eller att själv hålla i introduktionen till dagens tema. Ljudfilerna kan vara svåra att använda i Skype.

Önskar du ta del av metodstödskompendiet för gruppleddaren kontaktar BHV-samordnare.

Efter varje grupptillfälle uppmanas gruppleddaren att fylla i en utvärdering. Detta är viktigt

eftersom materialet behöver utvärderas och eventuellt justeras inför att nya texter om föräldrastöd i grupp planeras att publiceras på Rikshandboken efter sommaren. Din åsikt är viktig!

Teman på grupptillfällena är:

- Omställning
- Gemensamt föräldraskap
- Lyhörd omsorg, samspel med barnet
- Mat
- Utveckling Motorik, säker miljö
- Utveckling Språk - kommunikation
- Vardagsliv- Alkohol och tobak
- Vardagsliv- Balans i vardagen
- Vardagsliv- Skärmvanor
- Vardagsliv - Sömn

Materialet hittar du på [Rikshandboken](#).

Språkstegen har lanserat Bokrecept

Sedan den 1 januari 2021 har logopedmottagningen och biblioteken i Kronoberg ett samarbete som kallas Bokrecept. Ett barn som kommer till logopedmottagningen kan få ett bokrecept utskrivet, och biblioteken plockar fram utvalda böcker inom de språkliga områden som barnet behöver träna extra på. Det kan vara allt ifrån böcker med tecken som stöd och vardagliga händelser, till böcker där specifika grammatiska begrepp och/eller språkljud förekommer ofta. Genom att läsa de utvalda böckerna tillsammans med barnet kan föräldrarna stimulera de språkliga

områden som barnet behöver extra hjälp med.

En arbetsgrupp har jobbat med urval av böcker, framtagande av informationsmaterial med tips till föräldrar som spridits till logoped, bibliotekspersonal och förskolornas specialpedagoger. Recepten förskrivs på logopedmottagningen, men böckerna och informationsmaterialet är tillgängligt för alla. Det går självklart bra att sprida detta till föräldrar och andra som jobbar med barns språk på olika sätt. Titta gärna in på Språkstegens nya [hemsida](#) om du vill veta mer!

Hälsosamma matvanor och fysisk aktivitet

Region Kronoberg har tagit fram ett material om hälsosamma matvanor och rörelse för barn. Syftet med materialet är att skapa samsyn och tydliga arbetssätt när det gäller det främjande och förebyggande arbetet gällande levnadsvanor med fokus på hälsosamma matvanor och fysisk aktivitet för en god och jämlik hälsa hos barn och unga. Samtalsstödet (MI-trädet) och tillhörande kunskapsstöd är framtaget för att användas av alla som möter barn, unga och deras föräldrar. Ingångsvinkeln i samtalet är det hälsofrämjande perspektivet och/eller utifrån de funderingar som familjen/barnet/ungdomen har.

Materialet finns för olika åldrar bla för barn 2-5 år. Det finns översatt på flera olika språk och går att beställa i Web-lörd. Om du vill titta på det eller själv vill skriva ut materialet så hittar du det [här](#).

En handledning till personal kommer inom kort att publiceras på [Vårdgivarwebben](#).

Digitalisering inom barnhälsovården

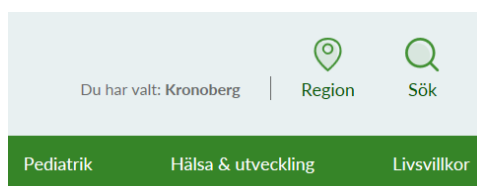
Det händer mycket just nu för att underlätta och skapa god tillgänglighet inom barnhälsovården. På någon BHV-mottagning har redan en pilot kring digitala kallelser startats, tre BHV-mottagningar kommer inom kort att starta en pilot inför breddinförandet av webb-tidbok. Dessutom är två digitala formulär för barnhälsovården klara att tas i bruk.

Mer information kring hur man använder digitalt formulär vid 2½ samt 3-årsbesöket har skickats ut i ett separat mail till alla sjuksköterskor. Vad gäller webb-tidbok och digitala kallelser är det

Regionens mål att kunna ha allt användarstöd klart och kunna starta med breddinförande efter sommaren 2021. De tre BHV-mottagningarna som genomför piloten under våren kommer att tillsammans med VIS/It-avdelningen ta fram en gemensam modell för användandet av webbtidbok så att varje enskild BHV-enhet sedan lätt kan använda detta vid införandet på den egna enheten. Regionen hoppas kunna införa webb-tidbok samt digitala kallelser samtidigt, om piloterna går som förväntat. Mer information kommer.

Regionalisering i Rikshandboken

Som alla kanske sett så har man kunnat läsa regionala dokument på Rikshandboken sedan ett bra tag tillbaka, dock har det inte funnits något från vår region. Den uppmärksamma har kanske märkt att sedan en tid tillbaka publiceras länkar till dokument som gäller för Region Kronoberg. Regionala tillägg kommer alltid efter den nationella texten. För att se regionala tillägg måste du välja Region Kronoberg längst upp till höger, se bild. När du en gång har valt region så kommer det att ligga kvar till du aktivt ändrar det.

Exempel på dokument som finns som regionala tillägg är: remisskriterier vid synprovning, dokumentation av barnhälsovård i Cosmic. [Rikshandboken](#) Efter hand kommer fler dokument att publiceras, så håll utkik efter dessa. Dokumenten kommer även i fortsättningen finnas på Vårdgivarwebben.

Brevmallar i Cosmic

Vi vill påminna om att det finns färdiga brevmallar i Cosmic för nyinflyttade barn och brev vid uteblivna besök. Du hittar dem i blankettarkivet i Cosmic. En stor fördel att använda dessa brev är att

breven kommer direkt in i journalen. Viktigt att uppmärksamma alla nyinflyttade barn 0-5 år. Avvikelse har förekommit när BHV missat nyinflyttade barn som då inte fått sina vaccinationer.

Brist på kanyler

Det har uppstått en global brist på kanyler och därför är leveransen osäker framöver. Vi vill uppmana till att spara alla kanyler som följer med vaccinförpackningarna om det skulle bli nödvändigt att använda dem i ett senare skede. Sticksäkra kanyler ska så långt som möjligt användas.

Saga-sagor

Nu finns Fiffiga kroppen och finurliga kroppen att beställa till alla barn som fyller 5 år under 2021. Boken beställs i weblord och finns på svenska, arabiska, somaliska och engelska. Viktigt att du beställer exakt det antal böcker du har behov av eftersom bokantalet vi fått tilldelat till Kronoberg är ganska knappt. Använd gärna boken i hälsosamtalen på 5-årsbesöket.

Nytt material

Region Stockholm har tagit fram samtalsstöd med bilder som handlar om att mata med nappflaska och att mjölk kan vara olika saker. Vad får barnet i nappflaskan? Även en socker affisch med text på flera olika språk finns på hemsidan under Levnadsvanor.

[Mjölk kan vara olika saker](#)

[Mata nappflaska](#)

[Sockeraffisch](#)

Väntetider till MBHV-psykolog

Som alla redan vet är väntetiderna fortfarande långa till utredning hos psykolog.

Barn med misstänkta svårigheter vad gäller koncentration och impuls-kontroll, oavsett ålder, hamnar sällan bland de barn som prioriteras för utvecklingsbedömning. Men i dessa familjer kan det ändå finnas behov av föräldrastöd. MBHV-psykologerna rekommenderar därför att BHV konsulterar psykolog i ärenden där ni är osäkra eller där aktuella behov av föräldrastöd finns. Att formulera detta tydligt i remissen underlättar vid remissmottagning och bedömning av

vilken insats som lämpligast erbjuds familjen.

Även denna vår kommer MBHV-psykologerna inte hinna göra utvecklingsbedömningar på alla barn som börjar förskoleklass i höst och som står på väntelistan. De prioriterade utvecklingsbedömningarna kommer genomföras. Övriga familjer kommer få ett brev hem med information och erbjudande om ett besök hos psykolog för stöd och vägledning. Verksamheten gör sitt bästa för att hjälpa till att lotsa vidare de familjer som behöver det, detta görs i samarbete med ”En väg in”.

Funktionsbrevlåda till MBHV-psykologer

Det går bra att komma i kontakt med MBHV-psykolog på flera olika sätt. Antingen via telefon på telefon-tider, se 1177/bhv-hemsidan, via funktionsbrevlåda i messenger eller direkt till någon psykolog via messenger i Cosmic. Funktionsbrevlådan hittar du om du söker på mödrabarnhälsovårdpsykologer, <modrabarnhalsovardpsyk>

När en BHV-enhet har skrivit remiss och sedan av olika skäl behöver komma i kontakt med psykolog för att till exempel komplettera remissen då förhållandena har ändrats istället för att skriva en ny remiss. Likaså om du har frågor och funderingar kring remisser och väntetider.

Tandhälsa

I flera nationella sammanhang lyfts vikten av att barnhälsovård och tandvård samverkar för att identifiera barn med ökad risk för ohälsa och ge insatser i form av föräldrastöd. Fokusera gärna lite extra på tandhälsan hos barn med funktionsnedsättning där föräldrar tycker det är svårt att borsta tänderna på sitt barn. Vid behov går det att ta kontakt med tandvården för att få stöd.

Det är extra viktigt att uppmärksamma barn med skyddad identitet eller papperslösa barn eftersom

dess barn inte blir kallade till tandvården. Alla barn har rätt till tandvård och därför är det bra att i dessa fall kontakta tandvården så att barnet kan bli kallat till hälsoundersökning. Använd gärna den strukturerade remissen som finns i Cosmic när du tar kontakt med tandvården i ett individärende.

Tandvården har tagit fram ett bildspel som är tänkt att använda i väntrum på de enheter som har bildskärm. Bildspelet hittar du på [hemsidan](#) under levnadsvanor.

Pandemins effekter på barn

Att pandemin påverkar många barn är tydligt framgår i Bris årsrapport.

Restriktioner har lett till färre skyddsfaktorer i barns liv. Sociala relationer till trygga vuxna utanför hemmet har begränsats. Samtidigt har riskfaktorerna för utsatthet ökat genom att många föräldrar förlorat sina arbeten eller på andra sätt drabbats av en försämrad och osäker ekonomisk situation till följd av pandemin. För barn som redan innan pandemin befann sig i en utsatt situation exempelvis barn som har föräldrar med psykisk ohälsa eller missbruksproblem, och barn som lever med våld i hemmet, har pandemins följder blivit särskilt utmanande.

Samtal om familjekonflikter har under 2020 ökat med 43 procent, samtal om psykiskt våld ökade med 32 procent och samtal om fysiskt våld med 28 procent.

[Bris årsrapport 2020](#)

Filmtips

En stark berättelse som handlar om ett barns perspektiv på föräldraskapet under en separation. Tannaz Sadeghloo berättar om sina erfarenheter med att leva i ett otryggt hem och vilket stöd hennes föräldrar skulle behövt för barnens bästa.

[Ett barns perspektiv på föräldraskapet - MFoF](#)

Ofullständigt vaccinerade barn

Nu finns faktablad ”Om ditt barn är ovaccinerat” översatt till några fler språk. Du hittar det [här](#).